

Det tredje og nuværende slot behandler Kristian Hvidt og Knud Mil-lech, hvor den sidstnævnte har skrevet om det bygningshistoriske, mens Hvidt bl. a. har behandlet den politiske strid mellem Højre og Venstre i spørgsmålet om nyopførelse efter den sidste brand. Gennemgangen af det tredje Christiansborg, der giver et interessant indblik i spillet omkring kaldelsen af Theophilus Hansen og konkurrenceudskrivningen med dens resultat i projektets overdragelse til Thorvald Jørgensen, leverer et vægtigt bidrag til en yderligere behandling af den borgerlige offentligheds institutionsarkitektur i Danmark.

Christiansborg-værket er, betragtet inden for dets egne rammer, et yderst kompetent arbejde, der fremlægger en mængde nyt. Hvad man bl. a. kunne »mangle« var en præcisering af Christiansborg'erne i forhold til historiske begreber om repræsentativ offentlighedsform og borgerlig offentlighed. Et vigtigt basismateriale til en sådan præcisering har det store tobindsværk under alle omstændigheder.

Lars Dybdahl

Mirjam Gelfer-Jørgensen:

Dansk kunsthåndværk 1730–1850.
(Gyldendal, 1973). 236 s., 140 ill.

Gelfer-Jørgensens bog er ikke den udtømmende fremstilling af emnets historie, som titlen kunne antyde; den intenderer imidlertid heller ikke at være det. Den vil, som det siges i indledningen, forsøge »at give et indtryk af det, der rørte sig inden for nogle af kunsthåndværkets hovedområder, hvilke påvirkninger, der var

mærkbare, og hvilke tendenser, der var fremherskende«. At det er det stilhistoriske perspektiv, der dominerer i behandlingen, peger selve struktureringen af denne på: det er de udenlandske påvirkninger, der er basis for fremstillingen, hvis kunsthistoriske rammer et rokokoen og klassicismen. Bogen åbner med en gennemgang af det franske boligideals indflydelse på udformningen og indretningen af interiørerne på Chr. VI's Christiansborg og rækker op til og med den pompejanske klassicisme, som blev udformet hos primært Abildgård, Freund og Bindsbøll – arkitekten for Thorvaldsens museum, hvis interiører og møbler kort karakteriseres.

Forfatteren har helt åbenbart et omfattende kendskab til det stof, som hun inddrager. Bogen er en væsentlig publikation inden for sit område og rummer i flere afsnit gode perspektiver på materialet, ikke mindst i kapitlet »Merkantilisme-nationalisme«. Det er uheldigt, at noteapparatet ikke er mere omfattende, end det er, ligesom det også kan påpeges, at en indgående diskussion af de problematikker, som forfatteren kort omtaler i indledningen, var at foretrække frem for en reducere dem til omtrent et blot »personlig skøn«. Det drejer sig således bl. a. om anvendelsen af begreberne kunsthåndværk og -industri, hvor Gelfer-Jørgensen ganske vist strejfer den faktiske diffusitet i omgangen med disse begreber, men egentlig accepterer uklarheden ved at henholde sig til »det personlige skøn« i stedet for at forholde sig analytisk over for produktionsmetoderne og arbejdsprocessernes forskelligartethed, som produkterne fremstår som resultat af.

Lars Dybdahl